

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทาง บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
ผู้ศึกษา	นางรจจาภา ประถมวงษ์
ปีที่วิจัย	2562

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 (2) เพื่อสร้างและพัฒนาคู่มือการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 (3) เพื่อพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และ (4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยการดำเนินการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มเป้าหมายหลักในการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 130 คน และครู ระดับปฐมวัย ที่เข้าร่วมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) กระบวนการนิเทศแบบ 5 ชั้น เพื่อการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในปีการศึกษา 2562 (2) คู่มือการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 (3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และ (4) แบบนิเทศ ติดตามการดำเนินงานโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 5 ชั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีประเด็นสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) การขาดความต่อเนื่องของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรครูที่ดำเนินงานตามโครงการ 2) งบประมาณและสื่อ อุปกรณ์การจัดกิจกรรมไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์บางชนิดหาซื้อได้ยาก 3) ภาระงานของครูปฐมวัยมีจำนวนมาก จึงเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย และ 4) การขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ที่ลงมาสู่โรงเรียนโดยตรง เพื่อให้คำแนะนำแก่ครู

2. กระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน เพื่อการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประกอบด้วย 1) การสร้างแกนนำทำความเข้าใจ (Create & Mainstay) 2) การทดลองใช้ในสถานศึกษา (Usability Test) 3) การประเมินค่าผลการใช้ (Evaluation) 4) การนำไปปฏิบัติให้ชัดเจน (Action) และ 5) การมุ่งเน้นผลลัพธ์ (Result Oriented) โดยในแต่ละองค์ประกอบมีความสอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากที่สุด และคู่มือการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การนิเทศโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศแบบ 5 ขั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านที่ประกอบด้วย ผลที่เกิดขึ้นกับครู ผู้เรียน และสถานศึกษา อยู่ระดับมากที่สุด

4. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อยู่ในระดับมากที่สุด

Abstract

Title : Development of Early Childhood Teachers in Organizing Learning Experiences Based on the Little Scientists' House Thailand Approach Using a 5-Step Supervision Process in Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5

Researcher: Mrs. Rujapa Prathomwong

Year: 2019

This research aimed to develop early childhood teachers in organizing learning experiences based on the Little Scientists' House Thailand approach using a 5-step supervision process in Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5. The objectives were: (1) To study current conditions, problems, and needs; (2) To create and develop a manual; (3) To develop teachers; and (4) To study teachers' satisfaction towards the development process. The research was conducted in 4 phases. The main target groups were 130 school administrators and 130 early childhood teachers participating in the project in the 2019 academic year. Data collection tools included: (1) The 5-step supervision process; (2) A manual for teacher development; (3) A satisfaction questionnaire; and (4) A supervision and monitoring form. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

Results:

1. Four key issues were identified in current conditions, problems, and needs: lack of continuity in personnel, insufficient budget and materials, teachers' heavy workload, and lack of on-site experts.

2. The 5-step supervision process consisted of: Create & Mainstay, Usability Test, Evaluation, Action, and Result Oriented. Each component showed the highest level of consistency. The manual was also found to be highly consistent and appropriate.

3. The overall implementation of the supervision process and its effects on teachers, learners, and schools were at the highest level.

4. Teachers' satisfaction towards the development process was at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานทางวิชาการฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการขอเลื่อนวิทยฐานะในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ของนางรจจาภา ประถมวงษ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ส่งเป็นผลงานทางวิชาการประเภทรายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในครั้งนี้เกิดขึ้นและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ทำวิจัยขอขอบพระคุณ นางนงเยาว์ ประสมเพชร ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ ดร.เกสร ทองเสน ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ, ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สพป.ขอนแก่น เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ ที่ได้ให้คำแนะนำด้านกระบวนการนิเทศตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย และขอขอบคุณ ผศ. ดร.จิตตรา ชนะกุล ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ,ผศ.ดร.จรรยา ดาสา ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาการหลักอาวุโส (SCT) โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย

ไทย, ผศ. ดร.สิรินทร์ ลัดดากรมลบุญเชิดชู ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ให้คำแนะนำด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ปฐมวัย รวมทั้ง รศ.ดร.รังสรรค์ โฉมยา อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ,รศ. ดร.อ. พันตรี พูลพุทธา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,รศ.ดร.อัฐพล อินตะเสนา อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, รศ. ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาหลักสูตรการสอน และการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และรศ. ดร. วรณีย์ แกมเกตุ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่สละเวลาให้คำแนะนำในสิ่งที่ประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดและให้คำปรึกษาแนะนำด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำในการทำรายงานวิจัยฉบับนี้ ตลอดจนขอขอบคุณ คณะศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ชั้น สำหรับการพัฒนาครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้วยดีตลอดมา

ขอมอบความดีที่พึงมีจากผลงานทางวิชาการฉบับนี้ แต่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่เอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนาม พ่อแม่ ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอนมาและผู้ที่ทำให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

รุจภา ประถมวงษ์

นางรุจภา ประถมวงษ์

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5